

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **P. M.**
nar. X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č. j. MZP/2022/500/1004,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu správního řízení

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „krajský úřad“), ze dne 15. 3. 2022, č. j. 030862/2022/KUSK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným, že dne 25. 7. 2021 v době nejméně od 14:00 do 14:15 hodin vstoupil neoprávněně do I. stupně ochranného pásma vodního zdroje vodárenské nádrže Švihov na Želivce a do II. stupně ochranného pásma – tzv. zóny

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

souvislé ochrany vodního zdroje – vodárenské nádrže Švihov na Želivce v lokalitě „X“ v katastrálním území obce H., kde setrval, čímž spáchal z nedbalosti přestupek podle § 116 odst. 1 písm. g) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 544/2020 Sb. (dále jen „vodní zákon“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 Kč a povinnost paušální náhrady nákladů přestupkového řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Městský úřad Vlašim obdržel od Policie České republiky (dále jen „policie“) oznámení o podezření z přestupku, jehož se měl žalobce dopustit tím, že vstoupil do ochranného pásma I. stupně vodního zdroje, v tomto případě nádrže Švihov na Želivce. Městský úřad Vlašim shledal, že k projednání daného přestupku není věcně příslušný, a proto věc dle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) postoupil krajskému úřadu. Ten vůči žalobci zahájil přestupkové řízení pro skutek vymezený v oznámení policie. V průběhu přestupkového řízení provedl dokazování fotografiemi z policejního informačního systému, GPS mapovými souřadnicemi a svědeckými výpovědi policistů prap. J. F. a prap. K. V. Oba svědci shodně vypověděli, že dne 25. 7. 2021 byli ve službě a společně prováděli obhlídku v lokalitě tzv. „X“, jež se nachází v ochranném pásmu se zákazem vstupu, a zde v čase mezi 14:00-14:30 hodin spatřili čtyři osoby, z nichž dvě po upozornění na přítomnost v ochranném pásmu vodního zdroje souhlasily s projednáním v příkazním řízení, nicméně další dvě osoby – žalobce a paní J. F. – s tímto postupem nesouhlasily a po sepsání záznamu a po poučení o postoupení věci správnímu orgánu byly hlídkou z místa vykázány. Oba svědci rovněž potvrdili, že na přístupových cestách bylo řádně umístěno značení se zákazem vstupu.
3. Žalobce v průběhu řízení namítal, že se přestupkového jednání nedopustil a zpochybňoval věrohodnost obou svědeckých výpovědí, a to zejména tím, že jeho rozhovor s policejní hlídkou měl proběhnout jinak, než jak svědci popisovali. Krajský úřad však těmito námitkám nepřisvědčil a vydal prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobce uznal vinným ze shora specifikovaného přestupku (srov. odst. 1 tohoto rozsudku výše), ve výroku o vině rovněž odkázal na své rozhodnutí ze dne 15. 9. 2014, č. j. 125926/2014/KUSK, jímž byla ochranná pásma stanovena. Z odůvodnění vyplývá, že spáchání skutku vzal krajský úřad za prokázané zejména na základě svědeckých výpovědí obou policistů, podpůrně vyšel též fotografií dané lokality a GPS mapových souřadnic z policejního informačního systému. Při kvalifikaci přestupkového jednání vyšel především z úvahy, že k naplnění skutkové podstaty podle § 116 odst. 1 písm. g) vodního zákona dochází již samotným vstupem do ochranného pásma, přičemž právě zde byl žalobce zastižen hlídkujícími policisty. Jejich svědecké výpovědi vyhodnotil jako věrohodné, současně nepovažoval pro posouzení věci za rozhodný přesný obsah rozhovoru mezi žalobcem a hlídkujícími policisty. Označení ochranného pásma v terénu shledal krajský úřad za dostatečné, opět přitom vyšel ze svědeckých výpovědí policistů a z obsahu fotografií. K úvaze o výši pokuty zdůraznil veřejný zájem na ochraně vodních zdrojů, připomněl existenci zábran a zákazových cedulí v okolí vodní nádrže Švihov, jejíž význam jakožto zdroje pitné vody považoval za obecně známou skutečnost. Připustil, že okolí nádrže je vyhledávaným turistickým cílem, nicméně za tímto účelem slouží kontrolované prohlídky, pro které je stanovena výjimka ze zákazu. S ohledem na uvedené vyhodnotil na straně žalobce zavinění ve formě vědomé nedbalosti a uložil pokutu na spodní hranici zákonné sazby.
4. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž namítal jednak sérii pochybení procesního rázu, dále nezohlednění skutečností svědčících v jeho prospěch,

zejména pokud jde o nejasnost lokalizace značení se zákazem vstupu a nemožnost toto značení spatřit při pohybu ve volné přírodě. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, v němž se ztotožnil se skutkovými zjištěními krajského úřadu a žalobcovým odvolacím námitkám nepřisvědčil.

II. Obsah žaloby a dalších podání účastníků

5. Žalobce nečiní sporným, že skutečně byl kontrolován hlídkou policie v místě a čase specifikovanými v napadeném rozhodnutí. Namítá ovšem, že se na dané místo dostal zcela nahodile a rozhodně neměl v úmyslu porušit zákaz vstupu do ochranného pásma vodního zdroje. Současně je přesvědčen, že se tohoto jednání nedopustil ani z nedbalosti, neboť při cestě terénem po vyšlapaných cestách neprošel kolem žádného značení, které by na ochranné pásmo upozorňovalo. Žalobce tudíž o jeho existenci nevěděl. V průběhu správního řízení přitom konzistentně tvrdil, že kolem žádného značení upozorňujícího na zákaz vstupu neprošel, přesto se k této okolnosti prakticky nevedlo žádné dokazování. Správní orgány se však spokojily pouze s výpovědí policistů, kteří jen obecně vypověděli, že nějaké značení v terénu je a to zhruba ve vzdálenosti 300 metrů, ačkoliv současně popřeli, že by toto značení v daný den kontrolovali. Správní orgány rovněž vůbec neřešily, kudy se žalobce na místo dostal, ani se nezabývaly otázkou, kdy byly pořízeny fotografie předložené policií a kde se mají nacházet zákazové cedule na nich zobrazené. Závěr o žalobcově zavinění je proto nepodložený a správní orgány v rozporu s § 3 správního řádu dostatečně nezjistily relevantní skutkový stav.
6. Žalobce dále namítá, že i kdyby bylo pravdou, že se v terénu nacházejí výstražné cedule, jak vypovídali oba svědci, tak nelze hodnotit jako nedbalost, že si některé z těchto cedulí nevšimnul a nešel se s ní podrobněji seznámit. Poukazuje přitom na právo volného pohybu po krajině za podmínek dle § 63 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“), případně dle zákona č. 285/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“), přičemž mezi tyto podmínky nepatří povinnost sledovat cedule na hranici dohledu, předpokládat na nich sdělení významné obsahu a jít se s nimi seznámit. Uvádí-li se v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že cedule byly umístěny ve zhruba 300 metrových rozestupech, pak žalobce mohl od nejbližší z nich projít ve vzdálenosti až 150 metrů, aniž by pro něj musela být ve volném terénu plně vegetace viditelná. Rovněž není zohledněno, že cedule mohla být k provozovateli natočena „bokem“.
7. Žalobce rovněž namítá, že ve výroku o vině je sice uvedeno zavinění z nedbalosti, nicméně v odůvodnění je obsáhle rozebíráno, že dané místo je obecně známé a že zákaz je masivně porušován. Tato argumentační linie je dovedena do bizarní úvahy, že dané místo je údajně skryté v terénu, že kdokoliv, kdo ho našel, na něj musel přijít cíleně a vědět o zákazu. S tímto žalobce nesouhlasí a má za to, že by muselo být prokázáno, že zákaz porušil úmyslně, a toto uvedeno ve výroku. V opačném případě jsou veškeré úvahy irelevantní a prokazují, že žalovaný nerozhodoval nestranně a objektivně.
8. Žalobce konečně namítá, že ve věci rozhodoval nepříslušný orgán, neboť podle vodního zákona rozhoduje o přestupcích obecní úřad obce s rozšířenou působností. Žalovaný však odvozuje příslušnost krajského úřadu z ustanovení o rozhodování o ochranných pásmech, nicméně porušení zákazu vstupu do ochranného pásma není rozhodováním o ochranném pásmu. Podle stejné logiky by například veškeré dopravní přestupky na dálnici muselo

projednávat Ministerstvo dopravy coby výhradní silniční správní úřad ve věci dálnic, což se neděje.

9. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Odmítá možnost, že by se žalobce mohl do oblasti ochranného pásma vodního zdroje dostat nahodile, aniž by si všiml zákazových cedulí, jejichž osazení v daném místě potvrdily svědecké výpovědi policistů. Povinnost osazení informačními cedulemi byla vlastníku vodního díla Švihov uložena již rozhodnutím Okresního úřadu Kutná hora ze dne 28. 7. 1972, č. j. Vod./1207/72, což je žalovanému známo z úřední činnosti. Nadto informace o teritoriu ochranného pásma je veřejně dostupná, lze ji snadno zjistit i z internetových zdrojů či mobilních aplikací. Aby se žalobce dostal na inkriminované místo a přitom si nevšiml žádné z výstražných cedulí, musel by překonat hustý porost na trase stovek až jednotek kilometrů při současné detailní znalosti o rozmístění cedulí, to však žalovaný považuje za nereálné. Aby mohly správní orgány akceptovat verzi reality předloženou žalobcem, musel by jim popsat svůj pohyb v dané lokalitě. K žalobcem odkazovanému právo na volný pohyb v krajině žalovaný uvádí, že toto právo je zákonem limitováno a nemůže ospravedlnit porušení povinností vztahujících se k ochraně vodního zdroje. Opětovně přitom zdůrazňuje, že žalobce reálně mohl zaregistrovat, že se pohybuje v oblasti se zákazem vstupu. Není mu přitom nijak vytýkáno úmyslné zavinění, nýbrž zavinění nedbalostní, jež lze na základě podkladů ve správním spise rozumně dovodit. V této souvislosti žalovaný odkazuje na judikaturu týkající se otázky nedbalostního zavinění na úseku dopravních přestupků. K namítané nepřislušnosti krajského úřadu žalovaný odkazuje na dikci § 107 odst. 1 písm. n) vodního zákona, z něhož vyplývá, že rozhodování o ochranných pásmech zahrnuje i veškerou agendu s nimi související, tedy i otázku přestupků.
10. Na vyjádření žalovaného zareagoval žalobce replikou, ve které odmítl argumentaci žalovaného a shrnul podstatu svých žalobních bodů. Nesouhlasí s žalovaným, že by mu bylo možno přičítat k tíži, že nedokázal předložit žádný důkaz o místu překročení hranice ochranného pásma. Současně poukazuje na obsah svědeckých výpovědí policistů, z nichž mj. vyplynulo, že vstupy do ochranného pásma jsou na denním pořádku a že v inkriminovaný den bylo kontrolováno více osob nacházejících se v ochranném pásmu. To nasvědčuje tomu, že značení v daném místě je nedostatečné, avšak příslušné orgány nečiní žádná opatření k nápravě. Za absurdní žalobce považuje argument žalovaného o možnosti získat informace o teritoriu ochranného pásma z internetu či mobilních aplikací, neboť mu z ničeho neplyne povinnost, aby si před zahájením pohybu kontroloval on-line mapy či si za tímto účelem stahoval konkrétní aplikace, dokonce ani neexistuje povinnost mít internetové připojení či mobilní telefon schopný s takovými aplikacemi pracovat. Nadto na serverech mapy.cz či google maps je jako ochranné pásmo označena jen vodní hladina. Tvzení žalovaného, že je vyloučeno, aby se žalobce mohl dostat pěšky na dané místo, aniž by narazil alespoň na jednu ze zákazových cedulí, je jen účelovým konstruktem, který není podložen žádným důkazem ani faktem vypovídající hodnoty. Naopak tvrzení žalovaného o hustém porostu potvrzuje žalobní argument o nedostatečné viditelnosti značení. Žalobce konečně zdůrazňuje, že nerozporuje limity volného pohybu v krajině, ani existenci ochranného pásma vodního zdroje, avšak nesouhlasí s tvrzením žalovaného o možnosti zaregistrovat, že se pohybuje v lokalitě se zákazem vstupu. Nemůže přitom obstát argumentace paralelou s regulací silničního provozu, neboť umístění značení ochranných pásem vodního zdroje není nijak regulováno, nelze tedy implikovat viditelnost takového označení. Nadto v silniční dopravě platí úplně jiná pravidla než ve volném pohybu v krajině, kde nejsou vyžadovány povinnosti, jaké jsou

například spojeny s řízením motorových vozidel. Žalobce rovněž připomíná část odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve které je obsáhle popisováno, za jakých podmínek je možno zúčastnit se prohlídek dotčeného vodního díla s průvodcem, z čehož dovozuje absenci naplnění materiálního znaku přestupku.

IV. Posouzení soudem

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud v souladu s § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
12. Soud o žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci k výzvě soudu nesdělili, že na jednání trvají. K posouzení věci přitom nebylo nutné provádět dokazování nad rámec obsahu správního spisu.
13. Žaloba je nedůvodná.
14. Podle § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 325/2020 Sb. (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) „[k] odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.“
15. Podle § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky „[p]řestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel
 - a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo
 - b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.“
16. Podle § 116 odst. 1 písm. g) vodního zákona „[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz podle § 30 odst. 7 nebo 8“.
17. Podle § 30 odst. 7 vodního zákona „[d]o ochranného pásma I. stupně je zakázán vstup a vjezd; to neplatí pro osoby, které mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, a u vodárenských nádrží pro osoby, které tato vodní díla vlastní. Vodoprávní úřad může stanovit rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy i další výjimky ze zákazu vstupu a vjezdu.“
18. Mezi stranami není sporné, že vodní dílo Švihov na Želivce má charakter vodního zdroje, jenž má vymezeno ochranné pásmo I. stupně a že se žalobce v tomto pásmu dne 25. 7. 2021 v době nejméně od 14:00 do 14:15 hodin fyzicky nacházel. Podstatou sporu je otázka, zda žalobce jednal zaviněně, tedy zda v inkriminovanou dobu mohl mít povědomí o tom, že se nachází v lokalitě ochranného I. stupně.
19. Soud dává žalobci zapravdu potud, že osoba procházející volnou krajinou nemůže bez konkrétního upozornění rozpoznat, zda vodní útvar, v jehož okolí se pohybuje, má vymezeno nějaké ochranné pásmo ve smyslu § 30 vodního zákona, natož kde přesně začíná a kde končí hranice tohoto ochranného pásma. Proto nepodaří-li se prokázat, že osoba pohybující se ve volné krajině mohla bez větších obtíží zjistit, že může vstoupit na území

se statusem ochranného pásma, pak jí není možno přičítat zavinění, a to ani ve formě nedbalosti, jelikož by objektivně nemohla mít povědomí o možnosti porušení či ohrožení nějakého zákonem chráněného zájmu, a tedy by ani neměla prostor pro svobodné uvážení, zda do ochranného pásma vkročí či nikoliv. Nezbytným předpokladem pro vznik odpovědnosti za daný přestupek je tedy prokázat, že v místě ochranného pásma bylo možno bez větších obtíží zjistit jeho existenci, například prostřednictvím značení či jiného varování upozorňujícího na jeho přítomnost (např. zákazové či jiné výstražné tabule).

20. Přesně to se však správním orgánům v nyní posuzované věci prokázat podařilo. Prvotním důkazem, z něhož správní orgány vyšly, byly svědecké výpovědi zasahujících policistů. Konkrétně prap. J. F. k dotazu správního orgánu, zda se v dané lokalitě nachází nějaké značení upozorňující na přítomnost ochranného pásma či zákaz vstupu, vypověděl, že *„[c]elá lokalita je označena výstražnými cedulemi s výslovným označením zákaz vstupu. Na příjezdových cestách jsou umístěny závory“*, a posléze k dotazu žalobce na hustotu, způsob rozmístění a periodicitu kontrol zmiňovaných cedulí vypověděl *„[z] vlastní zkušenosti vím, že v dané lokalitě jsou tyto cedule umístěny zhruba po 300 metrech. Jejich stav kontroluje poříční oddělení pod které formálně celé vodní dílo spadá a oni zde vykonávají dohled a údržbu i nad zmíněnými cedulemi. Jak často nejsem schopen určit.“* Podobně prap. K. V. k dotazu správního orgánu na přítomnost zákazového značení vypověděl *„[c]elá lokalita je označena výstražnými cedulemi – předmětné značení v tento den zcela určité bylo na místě“*, a posléze k dotazu žalobce na přibližné rozestupy tohoto značení vypověděl *„[t]uším, že by to mohlo být cca 250, 300 metrů.“* Soud přisvědčuje správním orgánům, že z výpovědí obou zmiňovaných policistů lze dovodit, že v okolí místa, kde byl žalobce zastižen, jsou – resp. v posuzované době byly – rozmístěny výstražné cedule upozorňující na zákaz vstupu.
21. Soud rovněž přisvědčuje správním orgánům v tom, že v daném případě není důvod se domnívat, že by výpovědi zmiňovaných policistů měly být nevěrohodné. V této souvislosti soud připomíná konstantní judikaturu, podle níž lze policistu zpravidla považovat za nestranného a věrohodného svědka, ledaže by z okolností konkrétního případu vyplývalo něco jiného [srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 9. 2007 č. j. 4 As 19/2007 - 114, ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63, ze dne 9. 8. 2012, č. j. 8 As 100/2011-70, či ze dne 13. 12. 2017, č. j. 2 As 194/2017 - 37]. V nyní posuzované věci soud nenachází žádné okolnosti, z nichž by bylo možno usuzovat o nevěrohodnosti výpovědí prap. J. F. či prap. K. V. Ba právě naopak, jejich výpověď ohledně existence výstražného značení je podpořena fotografiemi znázorňujícími úsek lesních cest, na jejichž okrajích je na sloupku či stromu umístěna bílá obdélníková tabule s červeným nápisem *„VSTUP ZAKÁZÁN VODÁRENSKÁ NÁDRŽ PÁSMO HYGIENICKÉ OCHRANY I. STUPNĚ VD. ŽELIVKA“*. Tyto fotografie rovněž byly ve správním řízení použity jako důkaz a ve spojení s výpověďmi policistů tvoří poměrně ucelený důkazní řetězec o tom, že v dotčené lokalitě jsou přístupové cesty osázeny cedulemi (tabulemi) informujícími o zákazu vstupu z důvodu existence ochranného pásma I. stupně. Pochybnosti o tom, zda fotografie skutečně byly pořízeny v okolí vodního díla Švihov, rozptylují připojené mapy s GPS souřadnicemi (jež byly rovněž ve správním řízení užity jako důkaz). Sérii těchto důkazů – tj. svědecké výpovědi v kombinaci s fotografiemi a mapovými GPS souřadnicemi – soud považuje za postačující pro účely prokázání, že se na daném místě skutečně nacházely zákazové cedule, jež pro osoby procházející danou lokalitou představovaly dostatečný informační zdroj o přítomnosti území se zákazem vstupu. Nelze proto souhlasit s žalobní námitkou, že by skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn a že by došlo k rozporu s § 3 správního řádu.

22. Skutečnost, že ani jeden z policistů nepotvrdil, že by v inkriminovaný den zákazové cedule osobně kontroloval, dle soudu nepředstavuje relevantní pochybnost o existenci těchto cedulí. Takovou pochybnost nelze dovodit ani z toho, že policisté ve svých výpovědích zmínili, že ke vstupům do ochranného pásma dochází často a že v inkriminovaný den kontrolovali více osob. Dle soudu naopak zmínka o častých kontrolách osob nasvědčuje spíše častému porušování zákazu z důvodu atraktivity dané lokality kvůli zákazu vstupu, a nikoliv o nedostatečnosti značení.
23. Soud považuje za nevěrohodné tvrzení žalobce, že by se v ochranném pásmu ocitl zcela nahodile a že by neměl možnost se předmětnými zákazovými cedulemi seznámit. Jak je patrné z výše zmiňovaných map s GPS souřadnicemi, daná lokalita je dosti zalesněná (viz zelené zvýraznění), přičemž na všech fotografiích jsou zákazové cedule situovány při okrajích širokých cest obklopených hustým lesním porostem. Z toho lze dovodit, že zákazové cedule jsou v dané lokalitě situovány právě podél přístupových cest. S ohledem na uvedené považuje soud za logický závěr žalovaného, že vstoupit do lokality ochranného pásma a zároveň přitom minout zákazové cedule by vyžadovalo urazit kilometrové vzdálenosti skrze hustý porost mimo přístupové lesní cesty. Volbu takové trasy lze považovat za dosti nepravděpodobnou a ani žalobce ji ostatně netvrdí. Správní orgány proto nepochybily, jestliže detailněji nezkoumaly, kudy přesně žalobce na území ochranného pásma vstoupil. Za situace, kdy území ochranného pásma je standardně přístupné pouze po lesních cestách osázených zákazovými cedulemi, si lze těžko představit, že by na toto území někdo vstoupil a přitom neprošel kolem jediné zákazové cedule.
24. Žalobní argument o neviditelnosti zákazových cedulí z důvodu bujné letní vegetace považuje soud rovněž za lichý. Na připojených fotografiích jsou zákazové cedule i nápisy na nich viditelné zcela zřetelně. Bujná lesní vegetace se sice nachází všude kolem, avšak předmětné cedule nijak nezakrývá ani nezastiňuje. Navíc – jak již bylo řečeno – se tyto cedule nacházejí hned na okraji přístupové lesní cesty. Objektivně tedy byly dobře spatřitelné.
25. Soud nezpochybňuje, že žalobce si skutečně nemusel zákazových cedulí všimnout a že je mohl přehlédnout. To ho ovšem nezbujuje odpovědnosti za zavinění ve formě nedbalosti, jež ke vzniku odpovědnosti za daný přestupek postačuje [srov. § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 116 odst. 1 písm. g) vodního zákona]. Bylo-li prokázáno, že se na přístupových cestách ústících do území ochranného pásma nacházejí informační zákazové cedule, pak každý jedinec míjející takovou ceduli (a tedy i žalobce) objektivně měl a mohl získat povědomí o existenci zájmu chráněného zákonem (tj. o ochranného pásma vodního zdroje), a jestliže tak ze subjektivních důvodů (například pro nepozornost) neučinil a vstoupil do terénu za zákazovou cedulí, pak jeho nevědomost o existenci cedule nelze považovat za omluvitelný důvod, a naopak je mu třeba přičítat zavinění alespoň ve formě nevědomé nedbalosti [§ 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky].
26. Nutno podotknout, že žalobci nebylo podsouváno, že by měl v úmyslu porušit zákaz vstupu do ochranného pásma vodního zdroje, naopak zavinění za inkriminovaný přestupek bylo ve výroku o vině vymezeno jako nedbalostní. Má-li žalobce za to, že by muselo být prokázáno, že zákaz porušil úmyslně, a toto uvedeno ve výroku, pak tato úvaha je mylná, resp. jedná se spíše o jeho subjektivní představu o tom, jak by příslušná právní úprava měla znít, nikoliv jak skutečně zní. Soud opět připomíná, že v případě přestupků je třeba úmyslné zavinění prokázat pouze tam, kde to zákon výslovně stanoví

(§ 15 odst. 11 zákona o odpovědnosti za přestupky), jinak postačí prokázat zavinění z nedbalosti. V případě přestupku spočívajícího v porušení zákazu vstupu do ochranného pásma vodního zdroje přitom zvláštní úprava nevyžaduje zavinění úmyslné [srov. § 116 odst. 1 písm. g) vodního zákona], proto zcela postačilo prokázat zavinění nedbalostní.

27. Sodu nicméně musí korigovat závěr vyslovený v odůvodnění na str. 7 prvostupňového rozhodnutí, kde krajský úřad dovozuje zavinění ve formě nedbalosti vědomé. Jak soud vyložil výše (viz odst. 25 tohoto rozsudku), v tomto případě jde o případ nedbalosti nevědomé. Nelze totiž jednoznačně dovodit, že by žalobce o zákazu vstupu prokazatelně věděl, naopak nelze zcela vyloučit, že si zákazových cedulí skutečně nemusel všimnout a že je mohl přehlédnout. Podstatné však je, že se o existenci tohoto zákazu objektivně měl a mohl dozvědět, a proto jeho případná nevědomost (či spíše nepozornost) nepředstavuje omluvitelný důvod a je třeba dovodit minimálně zavinění z nevědomé nedbalosti. Soud přitom dává žalobci zapravdu v tom, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je v otázce zavinění a rozlišení formy nedbalosti argumentačně dosti neobratné až zmatečné. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je ve vztahu k této otázce zdařilejší, přesto žalovaný k rozlišení vědomé a nevědomé nedbalosti mlčí a hovoří toliko o nedbalosti bez druhového rozlišení, což ovšem v kontextu prvostupňového rozhodnutí – v němž krajský úřad otázku rozlišení druhu nedbalosti výslovně otevřel – působí poněkud nepřesvědčivě. Nutno ovšem podotknout, že rozlišení mezi vědomou a nevědomou nedbalostí má význam především pro určení výše ukládané sankce (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 As 348/2017 - 38 , odst. 27), nikoliv pro samotné prokázání viny. Jelikož v nyní posuzované věci byla sankce ve formě pokuty uložena na samé spodní hranici zákonné sazby, nelze nepřesnost spočívající v určení druhu nedbalosti považovat za vadu mající vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
28. Argumentuje-li žalobce právem volného pohybu ve smyslu § 63 zákona o ochraně přírody či lesního zákona, pak je pravdou, že v nich není explicitně uvedena povinnost sledovat cedule na hranici dohledu. Nicméně skutková podstata přestupku, za jehož spáchání byl žalobce shledán odpovědným, nespočívá v porušení povinnosti sledovat cedule, nýbrž v porušení zákonného zákazu vstupovat do ochranného pásma vodního zdroje I. stupně, jenž je vyjádřen v § 30 odst. 7 vodního zákona. Předmětné zákazové cedule (či jiné způsoby značení) mají význam toliko v tom, že poskytují osobě volně se pohybující v krajině objektivní možnost rozpoznat, kde se ochranné pásmo se zákazem vstupu nachází a kde již nikoliv. Proto i když žalobce nemá povinnost takové cedule číst (za samotné nepřčtení skutečně nelze nikoho postihnout), tak jej zároveň neomlouvá, pokud v důsledku neseznámení s jejich obsahem vstoupí na místo vymezené jako ochranné pásmo vodního zdroje I. stupně a vystaví se tak přestupkové odpovědnosti.
29. V tomto směru soud považuje za přílehuou žalovaným zmiňovanou paralelu s regulací silničního provozu. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), také neobsahuje žádné ustanovení, v němž by se například chodcům zcela explicitně ukládala povinnost sledovat při volném průchodu obcí dopravní značení, ale přesto obsahuje řadu skutkových podstat přestupků spočívajících v porušení povinnosti, na kterou příslušné značení upozorňuje. V zákoně o silničním provozu například neexistuje žádné ustanovení ve smyslu „chodec je povinen sledovat, kde se nachází přechod pro chodce“ nebo „chodec je povinen aktivně sledovat aktuální barvu na semaforu, který právě mívá“, přesto však nelze pochybovat, že za přecházení vozovky

mimo přechod či na červenou může hrozit sankce [srov. § 53 a § 54 ve spojení s § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu]. Nejinak tak je tomu i v případě žalobcem zmiňovaného zákona o ochraně přírody či lesního zákon, které také neobsahují konkrétní ustanovení typu „osoba procházející krajinou je povinna sledovat značení“, nicméně případné nesledování či přehlédnutí značení upozorňujícího na zákaz vstupu nemůže vést k vyvinění dané osoby z odpovědnosti za případný přestupek, jež spočívá ve vstupu na místo, kam zvláštní zákonné ustanovené vstup zakazuje (srov. např. § 64 zákona o ochraně přírody, jež hovoří toliko o zákazu vstupu na vymezené území a povinnosti jej označit, nikoliv však o povinnosti jiných osob tato značení sledovat). Z uvedeného vychází princip zavinění ve formě nevědomé nedbalosti (tj. „měl a mohl vědět“), jež byl popsán výše (viz odst. 25 tohoto rozsudku). A zrovna tak je tomu i v případě pohybu v okolí vodních zdrojů s ochrannými pásmy, čehož se týká nyní posuzovaná věc.

30. Soud dává žalobci za pravdu, že žádný zákon po něm nevyžaduje, aby byl při pohybu v přírodě vybaven mobilním telefonem či jiným zařízením s přístupem k internetu či k mapové aplikaci. Nutno ovšem podotknout, že správní orgány po žalobci nic takového nevyžadovaly a ani mu to nekladly za vinu. Žalobcova odpovědnost za předmětný přestupek nebyla dovozována z toho, že u sebe neměl příslušné technické zařízení, ani z toho, že měl povinnost se o existenci ochranného pásma dozvědět z konkrétní aplikace či konkrétních webových stránek. Soud samozřejmě nepřehlídí, že žalovaný se na str. 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí zmiňoval o různých webových stránkách či mobilních aplikacích, na nichž je informace o ochranném pásmu vodní nádrže Švihov na Želivce dohledatelná, nicméně tato část představuje pouze dílčí úvahové doplnění pro celkový kontext. Nejedná se o nosné důvody, z nichž by bylo dovozováno nedbalostní zavinění. To je dovozováno právě na základě vstupu i navzdory existenci fyzických zákazových cedulí v terénu, jejichž existence byla prokázána svědeckými výslechy policistů i přiloženými fotografiemi.
31. K námitce, že ve věci rozhodoval nepříslušný orgán, soud zcela odkazuje na druhý a třetí odstavec na str. 3 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný dostatečně vysvětlil, že vodní nádrž Švihov je vodním dílem s kapacitou nad 1 milion m³ vody, a že v záležitostech týkajících se tohoto typu vodních děl a jejich ochranných pásem rozhodují v prvním stupni krajské úřady [§ 107 odst. 1 písm. n) vodního zákona]. Tento závěr žalovaného je správný. Proto souvisel-li přestupek podle § 116 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 30 odst. 7 vodního zákona s ochranným pásmem vodního díla nad uvedenou kapacitu, pak k jeho projednání v prvním stupni byl věcně příslušný krajský úřad, a nikoliv obecní úřad obce s rozšířenou působností (zde Městský úřad Vlašim), jenž by naopak byl orgánem věcně nepříslušným.

V. Závěr a náklady řízení

32. S ohledem na výše uvedené soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok I).
33. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla procesně úspěšná. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. ledna 2023

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce